

ŠTYRI MESTÁ, ŠTYRI SKRYTÉ PERLY

FOUR TOWNS, FOUR HIDDEN GEMS

• Visegrad Fund
• •

Szombathely

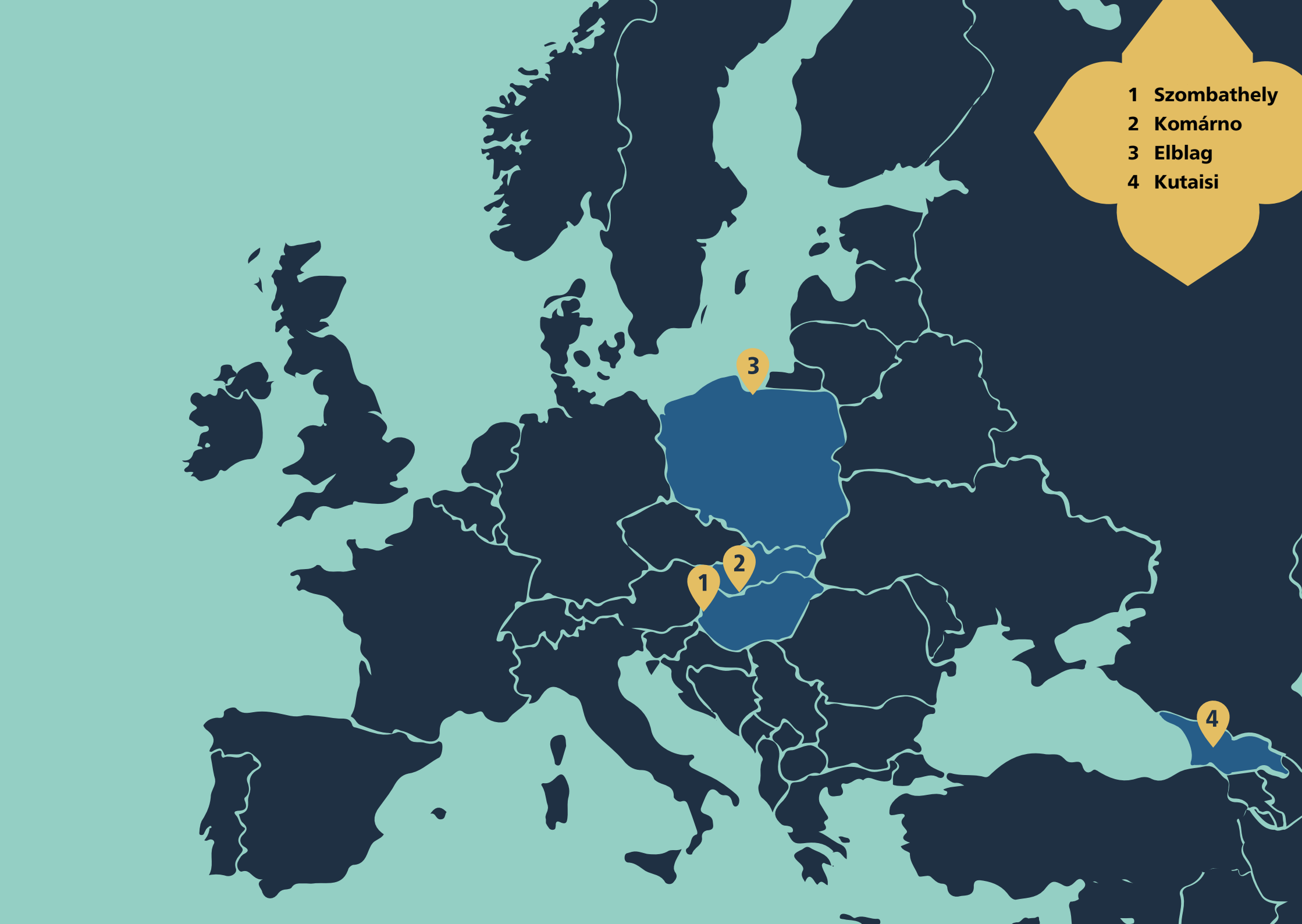
Kutaisi

Elbląg

Komarno

-
- A map of Europe with Hungary highlighted in blue. Four orange pins with numbers 1, 2, 3, and 4 are placed on the map. Pin 1 is in western Hungary, pin 2 is in central Hungary, pin 3 is in northern Hungary, and pin 4 is in the southern part of Hungary, near the border with Turkey. A legend in the top right corner identifies the locations: 1 Szombathely, 2 Komárno, 3 Elbląg, and 4 Kutaisi.
- 1 Szombathely
 - 2 Komárno
 - 3 Elbląg
 - 4 Kutaisi

ŠTYRI MESTÁ, ŠTYRI SKRYTÉ PERLY

Prechádzky po brehoch riek, stredoveké katedrály, tisícročné ruiny hradov, gastronomické festivaly, a mimoriadne prírodné dobrodružstvá.

Čo by si povedal, ak by sme povedali, že spoznávaním miest Komárno, Elbląg, Szombathely a Kutaisi môžeš byť účastníkom toho všetkého?

Štyri mestá, štyri rôzne krajiny, Slovensko, Poľsko, Maďarsko a Gruzínsko čakajú na záujemcov svojimi jedinečnými kultúrnymi hodnotami, pričom medzi jednotlivými pamätihodnosťami je mnoho podobností.

Aj preto stojí za to spoznať skryté poklady týchto štyroch miest aj počas jednej dlhšej túry!

Vráť sa do staroveku, a potuluj sa medzi pamiatkami z rímskych dôb v meste Savaria po stopách Svätého Martina, alebo si obuj turistické topánky a preskúmaj vojenské opevnenia v Komárne pri Dunaji, vzdialenom niekoľko hodín cesty. Nenechaj si ujsť nezabudnuteľný zážitok z výletu na tradičných nákladných plavidlách! O niečo severnejšie sa nachádza Elbląg, prístavné mesto v Poľsku, ktoré je známe svojím systémom kanálov, starými mestskými budovami a, samozrejme, miestnym pivom. Ak uprednostňuješ monumentálne katedrály, chrámy, orientálnu kultúru a holduješ extrémnym prírodným športom, nevynechaj gruzínske mesto Kutaisi. Vychutnaj si jedinečnú atmosféru a skryté poklady týchto štyroch miest! Nechaj sa pohltiť miestnou históriou a gastronómiou alebo osviežujúcou, upokojujúcou prírodou! Štyri mestá tvoria tak jednotlivo, ako aj spoločne dokonalý rodinný program, prípadne môžu tvoriť krátku návštevu s priateľmi.

FOUR TOWNS, FOUR HIDDEN GEMS

Riverside walks, medieval cathedrals, thousand-year-old castle ruins, gastronomic festivals and unique adventures in nature. What if we told you that by exploring Komárno, Elbląg, Szombathely and Kutaisi you could experience all of these?

These four towns located in four different countries – Slovakia, Poland, Hungary and Georgia – all have unique cultural treasures, yet there are many similarities between their attractions. This is the reason why it is well worth going on a longer tour to discover the hidden treasures of these four settlements!

Travel back in time to antiquity and wander among the Roman monuments of Savaria, following in the footsteps of St. Martin, or put on your hiking boots and explore the military fortifications of Komárno on the Danube, situated just a couple of hours away. The unforgettable experience of travelling on a bôgőshajó (a kind of transport boat) is also a must! A little further north, Elbląg – the Polish port city famous for its canal system, buildings of the old town and, of course, its local speciality beers – awaits its visitors.

Should you prefer to marvel at monumental cathedrals, would rather explore oriental culture or are a true extreme nature sports enthusiast, the Georgian city of Kutaisi is a destination for you.

Indulge in the unique atmospheres and hidden treasures of these four towns!

Get carried away by the local history and gastronomy or lose yourself in the refreshing and relaxing natural environment! These four towns, either individually or all together, are perfect for a family day out or a memorable getaway with friends.

ELBLĄG

Mesto Elbląg preslávané svojimi jazerami a kanálmi nás vábi na severnej časti Poľska, ako prístavné mesto regiónu na rôzne dobrodružstvá. Prechádzajúc sa po uličkách starého mesta sa môžeme pokochať krásami pamiatok vôkol nás aj tak, že v rukách držíme nejaký jedinečný druh poľského piva.

Jedna z najzaujímavejších pamätihodností nielen mesta, ale celého Poľska je systém kanálov, ktorého najväčšou atrakciou sú lode pohybujúce sa tak na súši, ako aj vo vode. Jednou zo zaujímavostí kanála Elbląg je, že určité jeho úseky nie sú pod vodou, takže plavidlá absolvujú trasu po zemi, až kým sa opätovne nedostanú do vody. Počas toho, čo prekonáva pod nami špeciálny hydraulický systém 100-metrový výškový rozdiel, my môžeme prežívať z paluby krásu okolitých lesov a močiarov.

Poľské mesto bolo v 14. storočí obklopené hradbami, ktorých dodnes zachovalé časti zachovávajú pamiatku starých dôb, pričom Brama Targowa, bývalá brána mesta sa považuje dodnes za symbol mesta Elbląg.

Najmonumentálnejšou pamätihodnosťou mesta je gotická katedrála St. Nicholas z 13. storočia, pričom z jej 97 metrov vysokej veže sa ponúka fascinujúci pohľad na centrum mesta.

Poľské mesto Elbląg sa oplatí navštíviť nielen kvôli jeho atrakciám, ale aj jeho podujatiam. Najvýznamnejším podujatím mesta je Festival chleba v Elbląg organizovaný na konci každého leta, kde si môžeme vybrať zo širokého repertoáru atrakcií počínajúc od koncertov, cez pouličné stánky až po pouličné divadlo.

Kúsok od mestského hluku sa môžeme nadýchať skutočného čerstvého vzduchu v parkovom lese s názvom Parks Bazantarnia, kde v blízkosti nájdeme aj zachovalý komplex vodných mlynov z 19. storočia.

Nemôžeme vynechať ani dobré poľské pivo, spomedzi ktorých sa môže pýšiť najslávnejším druhom EB práve mesto Elbląg. Kým po večeroch sa môžeme venovať ochutnávkam rôznych druhov pív, cez deň navštívme kostol St. Mary's, Holy Ghost a Corpus Christi, alebo Archeologické a historické múzeum, kde sa môžeme oboznámiť s históriou mesta.

Famous for its lakes and canals, Elbląg is the largest port town in the north Polish region with opportunities to embark on a variety of adventures. Take a stroll through the streets of the Old Town and admire its towering monuments, the guardians of history, perhaps clutching a bottle of fine Polish beer in your hand.

One of the most exciting draws for the town, and indeed Poland, is the canal system with its land- and water-borne boats as the biggest attraction. One very special feature of the Elbląg Canal is that some sections require the boats to make their way over land until they reach the water again. Feel free to marvel at beautiful forests and swamps from the deck, while the special hydraulic system labours beneath you to overcome 100 metres of difference in level.

The medieval Polish town was surrounded by fortifications in the 14th century, but the only remaining part of the walls that preserves the memory of those days is the former city gate, the Brama Targowa, which is considered to be the symbol of Elbląg. The town's most monumental landmark is the 13th-century Gothic Cathedral of St. Nicholas, with its 97-metre-tall tower offering a breath-taking view of the town centre.

Elbląg is not only worth a visit for its sights, but also for its events. The most prominent among these is the Bread Festival at the end of each summer, with a repertoire ranging from concerts and craft vendors to street theatre.

You can escape the hustle and bustle of the town for a breath of fresh air in the Bazantarnia Park forest and visit the 19th century water mill complex there.

The renowned Polish beers are not to be missed, the most famous of these is EB, straight from Elbląg. So, while the evenings should be dedicated to sampling the wide assortment of beers, you can visit St. Mary's, the Holy Ghost and Corpus Christi churches during the day, or learn about the town's history in the Archaeological and Historical Museum.

KUTAISI

Mesto Kutaisi nachádzajúce sa na brehu rieky Rioni je jedna z najväčších a najstarších miest Gruzínska s takmer 3000-ročnou históriou, ktoré bolo voľakedy centrom Gruzínskeho kráľovstva. Mesto nachádzajúce sa na západ od Tbilisi je obklopené množstvom mýtov, čo činí mesto pre nás, stredoeurópskych dobrodruhov ešte exotickejším. Stavebné skvosty mesta súťažia s prírodnými zázrakmi nachádzajúcimi sa na týchto miestach.

Najväčšou pamätihodnosťou a súčasne symbolom mesta je katedrále Bagrati z 11. storočia, prechádzajúc sa medzi jej múrmi ozdobenými freskami predstavuje zážitok ako cestovania časom. Neďaleko mesta môžeme objaviť súbor kláštorov Gelati zapísaný na zoznam Svetového dedičstva UNESCO, ktorý dodnes verne odzrkadľuje známky ortodoxnej architektúry charakteristické pre 12. storočie.

Na našu túru po kláštoroch môže položiť korunu kostol Motsameta nachádzajúci sa pri rieke Tskhaltsitela, z ktorého brány sa ponúka krásny pohľad na populárne pútnické miesto obklopené lesmi.

Ak sa trochu vzdialíme od Kutaisi bohaté na kultúrne tradície, môžeme si pozrieť v krasových jaskyniach Prírodnej rezervácie Sataplia stopy po dinosauroch, ako aj ich kosti, pričom kvapľový systém Jaskyne Prometheus si môžeme obzrieť aj z člnu plaviaceho sa po vnútornom jazere.

Pre milovníkov extrémnych dobrodružstiev je dobrou správou, že rieka Rioni čaká iba na to, aby si ju vyskúšali milovníci raftingu, krásne pohorie možno objaviť aj v rámci túry canyoningu.

Môžeme sa pokochať nielen prírodnými krásami obklopujúcimi mesto Kutaisi z výšky, pretože v meste máme k dispozícii lanovku až na dvoch miestach, z ktorých sa nám ponúka fascinujúci výhľad ponad budovami. Ak navštívime parlament, môžeme popri rôznych pamiatkach zachovalých z rôznych dôb sa stretnúť s mimoriadne futuristickou budovou, ktorej forma pripomínajúca polovičku bubliny je najmodernejšia pozoruhodnosť.

Dating back almost 3000 years, Kutaisi, on the banks of the Rioni River, is one of the largest cities in Georgia. It is also the capital of the former kingdom of Georgia.

The settlement west of Tbilisi is shrouded in myth, which makes it even more exotic for Central European adventurers like us. The architectural masterpieces of the town are a match for the natural wonders of the area.

The biggest landmark and symbol of the town is the Bagrati Cathedral, built in the 11th century, which is decorated with ancient frescoes. A walk between its walls is a journey back in time for visitors.

Located just a stone's throw from the town, the Gelati Monastery awaits us, a UNESCO World Heritage Site. The building complex still preserves the features of 12th century Orthodox religious architecture. The highlight of the monastery tour is the Motsameta Monastery, erected on the cliffs above the Ckalcitela River, offering a magnificent view from its gateway of the forests surrounding the popular pilgrimage site.

A little further afield from the heritage-rich Kutaisi, visitors can study dinosaur footprints and bones in the karst caves of the Sataplia Nature Reserve, or even take a boat trip on an inland lake to see the stalactite system of the Prometheus Cave.

If you should be seeking some extreme adventure, the Rioni River is the perfect place for white-water rafting enthusiasts, and the beautiful mountainous region can also be explored on a canyoning trip.

In addition to marvelling at the natural treasures surrounding Kutaisi from an elevated position, there are two cable cars in the town that offer breath-taking views from over the buildings. The range of monuments from different eras is completed by one strikingly futuristic construction: the Georgian Parliament Building, a great oval-shaped glass and steel dome, which is the most modern landmark in the city.

KOMARNO

Mesto Komárno, ako jedna z najstarších miest Slovenska ponúka svojim návštevníkom zaujímavé možnosti na oddych a relax nezávisle od sezóny. Perla na brehu Dunaja nás čaká v susedstve niekdajšej južnej mestskej časti pri slovensko-maďarskej hranici v susedstve dnešného maďarského mesta Komárom. Najväčšou pamätihodnosťou mesta je Monoštorská pevnosť, ktorá je aj v európskom meradle jedinečná pamiatka. Je nezabudnuteľný zážitok prechádzať sa medzi múrmi sústavy pevnosti nachádzajúcej sa na ploche 25 hektárov, nie je náhoda, že si získala aj miesto na zozname Svetového dedičstva UNESCO. Neďaleko Komárna sa nachádza niekdajší rímsky vojenský tábor Kelemantia, ktorého značná časť sa ukrýva ešte stále pod zemou, ale pre zvedavé oči poskytuje aj táto ešte iba vo fragmentoch prebádaná pamiatka fascinujúci pohľad.

Liečebné kúpele Brigetio, ktoré nesie meno predchádzajúceho názvu mesta keltského pôvodu sa považuje v srdci Komárna taktiež za významné miesto. Návštevník sa tu môže ponoriť do tunajšej termálnej vody v otvorených a vnútorných bazénoch, ďalej sa tu nachádza aj saunapark.

Pokračujúc vo vodných dobrodružstvách sa oplatí objaviť voľnú pláž v Koppánymonostor nachádzajúcu sa na nedotknutom úseku Dunaja, kde popri prenájmu kanojky, prípadne kajaku si možno vyskúšať aj plavbu po tradičných nákladných plavidlách, ktoré nepochybne patria medzi jednu z ochranných známk mesta Komárno. Ak sa vrátíme späť na hlavné námestie Komárna, nájdeme ďalší dôležitý turistický cieľ, Zichyho palác, v záhrade ktorého bolo umiestnené Nádvorie Európy prezentujúce architektonické znaky 45 regiónov.

Kto túži po ozajstných kuriozitách, každopádne sa musí posadiť na niektoré z predstavení Maďarského konského divadla. Kamenné divadlo je jedinečné nielen v regióne, ale aj v celosvetovom meradle, vytvorením nového žánru sa stala atrakciou, čím sa zapísalo na veky do divadelnej histórie.

Následne, čo sme sa nadýchali atmosféry kultúrnych tradícií Komárna, oplatí sa vyskúšať elektrický bicykel a navštíviť Pevnosť v Igmánd a Hviezdu pevnosť, ďalej ak prejdeme cez Alžbetin most, objaví sa pred nami Nový hrad, ako aj Starý hrad. Prechádzajúc sa po okolí pešo sú k dispozícii krásne turistické trasy cez Ohyb Dunaja, Ostrov svätého Pavla, alebo náučný chodník Szőny, pričom v orientácii nám pomáha aj aplikácia Zelené Komárno.

Komárno is one of the oldest towns in Slovakia and offers visitors an exciting leisure experience whatever the season. Lying on the Hungarian-Slovakian border, this jewel on the Danube was once the southern quarter of Komárom in today's Hungary.

The town's principal attraction is the Monostor Castle, a unique monument in Europe. A walk around the battlements of this gigantic 25-hectare fortress is a breath-taking experience, it is no accident that it has earned a place on the UNESCO World Heritage List.

Close by to Komárno, a large part of the ancient Roman military camp of Clementia still awaits proper excavation and exploration, but the visible fragments of this monument are in themselves a sight to behold.

The Brigetio Spa, bearer of the former Celtic name of the town, is another major attraction in the heart of Komárno. Visitors to the spa, which has outdoor and indoor pools, as well as a sauna park, can take a dip in the accredited thermal waters.

For more water adventures, explore the open riverside beach of Koppánymonostor on a pristine stretch of the Danube, where in addition to canoe and kayak hire, you can also take a trip on a bögöshajó (a kind of barge), regarded as a trademark of Komárno.

Returning to the town's main square, another important tourist destination is the Zichy Palace and its gardens, housing the Courtyard of Europe, which features the architectural styles of the 45 regions.

If you are longing for something unconventional then be sure to catch a performance at the Hungarian Equestrian Theatre. This brick-and-mortar theatre has become a unique attraction not only in the region but also globally, creating a new genre and forever inscribing its name upon the history of theatre.

Having immersed yourself in the cultural treasures of Komárno, hop onto an electric bike to admire Fort Igmándi and the Star Fortress, and cross the Elizabeth Bridge to see both the New Castle and the Old Castle. If you fancy exploring the area on foot, then there are scenic hiking trails along the Danube Bend or to St. Paul's Island, or take a stroll along the Szőnyi botanical footpath, but be sure to download the Green Komárom app to help you find your way around.

SZOMBATHELY

V západo-zadunajskom regióne Maďarska sa nachádza najdlhšie priebežne obývané mesto Szombathely, ktorého rímsky názov je Savaria. V rôznych miestach tohto mesta bohatého na historické tradície môžeme nájsť množstvo pamätihodností.

Zbytky starovekého mesta Savaria možno nájsť po celom meste, aj na úplne nezvyklých miestach, ako napríklad pod sklenenou podlahou banky na Hlavnom námestí. Aj najväčšia dnes známa súvislá mozaiková podlaha Európy z rímskych dôb pochádza práve z mesta Savaria, bola odkrytá v Záhrade ruín Istvána Járdányiho Paulovicsa.

Katedrála nachádzajúca sa v susedstve Záhrade ruín je tretou najväčšou katedrálou Maďarska, ktorá uchváti svojimi decentnými ornamentikami a mramorovými stĺpmi.

Prechádzajúc sa ďalej môžeme medzi strážcami náboženských pamiatok navštíviť pamätné miesto najslávnejšieho rodáka mesta, kostol Svätého Martina, ako aj Biskupský palác, kde sa môžeme pozrieť medzi inými aj do knižničnej miestnosti uchovávajúcej súkromnú zbierku biskupstva.

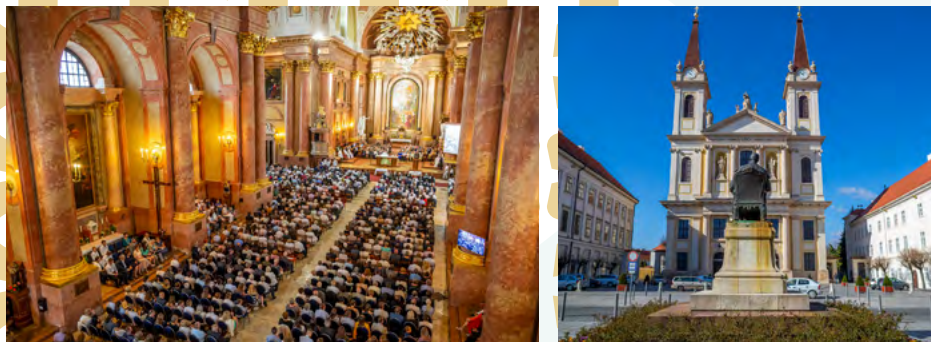
Keď pootočíme koleso času ešte viac dozadu, nemožno vynechať kostol egyptskej bohyně, Iseum, ktorý je spomedzi kostolov Isis čo do veľkosti na úctyhodnom treťom mieste.

Na Historickom festivale Savaria v auguste sa môžeme zúčastniť ceremónii venovanej bohyni medzi stĺpmi kostola Iseum.

Po tom, čo sme sa nadýchali duchom staroveku, objavme, ako žili ľudia v župe Vas počas uplynulých 250 rokov. Najviac navštevovanou výstavou mesta je Múzejná dedinka Vas, kde pomocou autenticky zariadených budov môžeme nazrieť do sveta rôznych spoločenských vrstiev.

Každoročne organizovaný Historický festival Savaria je nepochybne najslávnejšou atrakciou mesta Szombathely, ktorá prezentuje na viacerých miestach tradície z rímskej doby, históriu mesta, v rámci všumeleckého festivalu.

The oldest continuously inhabited Hungarian town, Szombathely, or Savaria as it was known in the Roman era, is located in the western Transdanubian region of Hungary. There are many famous sights to see around this town, which is characterised by its rich history.

Remnants of ancient Savaria can be found all over Szombathely, sometimes in the most unexpected places, such as under the glass floor of a bank branch in the Main Square. This, the largest known single mosaic floor from the Roman period in Europe, a remnant of ancient Savaria, was discovered in the Ruin Gardens that are named after István Járdányi Paulovics.

The Cathedral, located next to the Ruin Garden, is Hungary's third largest and a fascinating sight with its modest decoration and marble columns.

Roaming among the religious monuments, visitors are welcomed by the church of St. Martin—the most famous historical personality to have been born in the town—and the Episcopal Palace, where the library containing the Bishop's personal collection is open to the public.

Travelling further back in time, the Iseum, an Egyptian temple dedicated to the goddess Isis, is another must see, ranking third in size among the world's temples to Isis. At the Savaria Historical Carnival in August, you can even take part in a ceremony between the columns of the Iseum, dedicated to the goddess.

Having been completely carried away by the spirit of antiquity, discover how people in the villages of Vas County have lived over the past 250 years. The Vas County Village Museum is the most visited exhibition in Szombathely, one where you can glimpse the worlds of the various social strata through authentically furnished buildings.

The annual Savaria Historical Carnival is undoubtedly Szombathely's most renowned event, presenting Roman traditions and the history of the town across several venues in a festival in which all the arts are represented.

Szombathely

Szombathely

Elblag

Elblag

Kutaisi

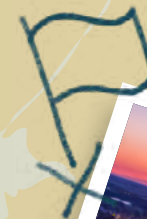
Kutaisi

Komarno

Komarno

Publikácia bola vyhotovená v rámci projektu s číslom kódu 22110202, podporovaného Vyšehradským fondom. Projekt bol realizovaný za spolufinancovania vlád Českej republiky, Maďarska, Poľska a Slovenska, prostredníctvom Vyšehradských grantov z Medzinárodného vyšehradského fondu. Poslaním fondu je presadzovať myšlienky udržateľnej regionálnej spolupráce v strednej Európe.

The brochure has been produced within the framework of the project with code number 22110202 supported by the Visegrad Fund. The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe.

• Visegrad Fund

Grafika:

Lizard Projects

Foto:

Mészáros Zsolt/ Savaria Turizmus Nonprofit Kft.,

Samospráva mesta Elbląg,

Samospráva mesta Kutaisi

Oblastná organizácia cestovného ruchu Podunajsko - Dunamente